

Metodická pomůcka

Místní poplatky za komunální odpad

1. Právní úprava

S účinností od 1. 1. 2021 byl novelizován zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Do soustavy místních poplatků byly zařazeny nové poplatky za komunální odpad

- **poplatek za obecní systém odpadového hospodářství,**
- **poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.**

Správa místních poplatků za komunální odpad se řídí zákonem o místních poplatcích a zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

2. Druhy místních poplatků

Obec není povinna na svém území místní poplatky za komunální odpad zavést. Pokud se obec rozhodne zpoplatnit na svém území komunální odpad, je tak oprávněna učinit buď zavedením poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, nebo poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Žádnou jinou formu zpoplatnění zákony nepřipouští.

2.1 Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Jedná se o poplatek za samotnou existenci obecního systému odpadového hospodářství v obci, který vychází z ust. § 59 a násl. zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“).

Typickým znakem poplatku je jeho paušální charakter, to znamená, že není vázán na skutečnou produkci komunálního odpadu, ale vychází z principu, že z obcí zavedeného systému odpadového hospodářství má prospěch každá osoba **přihlášená** v obci nebo **vlastníci** na území obce nemovitou věc.

2.2 Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Poplatek je konstruován tak, aby zachycoval produkci komunálního odpadu.

Je založen na obecných principech práva životního prostředí „znečišťovatel platí“ a „plať tolik, kolik vyhodíš“. Zavedení je možné ve dvou režimech, a to jako

- **poplatek za množství vyprodukovaného odpadu**
 - na základě hmotnosti, nebo
 - na základě objemu;
- **poplatek, jehož výše vychází z kapacity soustředovacích prostředků pro nemovitou věc.**

Zákon o místních poplatcích u tohoto poplatku **nestanoví zákonné osvobození**, neboť je poplatek konstruován tak, aby jeho skutečná (zaplacená) výše odpovídala množství odloženého směsného odpadu. Přes skutečnost, že obec na základě zákona o místních poplatcích je oprávněna v obecně závazné vyhlášce stanovit mezi fakultativními náležitostmi i osvobození a úlevy, nelze vzhledem ke konstrukci tohoto poplatku takový postup doporučit.

[Nejčastější dotazy]

Je obec oprávněna zavést současně oba poplatky za komunální odpad (tj. poplatek za obecní systém odpadového hospodářství i poplatek za odkládání odpadu z nemovité věci)?

Obec nemůže zavést oba poplatky současně. Musí zvolit pouze jeden poplatek, který zavede na celém území obce a pro celé poplatkové období, kterým je kalendářní rok.

Může se obec rozhodnout, že nezavede poplatky za komunální odpad, ale zpoplatní produkci komunálního odpadu jinou formou, např. na základě smlouvy za sběr a svoz komunálního odpadu?

Obec není povinna zavést na svém území poplatky za komunální odpad. Pokud se tak ale rozhodne, není oprávněna zvolit jiný způsob zpoplatnění komunálního odpadu, neboť to ani zákon o místních poplatcích, ani zákon o odpadech, nepřipouští.

3. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

3.1 Subjekt poplatku

Zákon o místních poplatcích rozlišuje dvě skupiny poplatníků:

- **osoby přihlášené v obci,**
- **osoby, které na území obce vlastní nemovitou věc,** zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba.

Pojem **přihlášení fyzické osoby** pro účely místních poplatků vymezuje ust. § 16c zákona o místních poplatcích. Za přihlášení fyzické osoby se považuje přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, nebo v případě cizinců ohlášení místa pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců, jde-li o cizince

- kterému byl povolen trvalý pobyt,
- který na území ČR pobývá přechodně po dobu delší než tři měsíce,
- který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo osobou trpěnou na území nebo žadatelem o poskytnutí dočasné ochrany,
- kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo jde o cizince požívající dočasné ochrany cizinců.

Pojem **trvalý pobyt** definuje ust. § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, podle kterého se místem trvalého pobytu rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel a kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání, a pokud takové místo není, pak sídlo ohlašovny. Každý občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je označen číslem popisným nebo evidenčním, popř. orientačním číslem, a který je určený pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci.

Poplatníkem poplatku z titulu vlastnictví nemovité věci může být nejen fyzická osoba, která vlastní nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není přihlášena žádná fyzická osoba, ale také právnická osoba. Poplatek se dále může vztahovat i na svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností. Na tyto fondy se pro účely zákona o místních poplatcích aplikuje právní fikce vlastnictví nemovité věci vložené do fondu, tzn., že pro účely správy poplatků mají procesní způsobilost a jsou poplatkovým subjektem.

Pojmem **byt** (podle ust. § 2236 občanského zákoníku) se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení. Nemovitou věcí zahrnující byt je také bytová **jednotka** vymezená podle zákona o vlastnictví bytů, spolu s touto jednotkou je spojen podíl na společných částech domu, a pokud je s ní spojeno vlastnictví k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku.

Zákon o místních poplatcích nevylučuje, aby jedna osoba byla v téže obci několikrát v postavení poplatníka. Zatímco z titulu přihlášení v obci může poplatková povinnost vzniknout pouze jednou, a to výlučně fyzické osobě, z titulu vlastnictví nemovité věci (za podmínek stanovených zákonem) může poplatková povinnost vzniknout ve vztahu ke každé nemovité věci, kterou vlastní fyzická či právnická osoba.

Přes skutečnost, že zákon o místních poplatcích již výslovně neupravuje možnost, aby poplatek za fyzické osoby tvořící jednu domácnost nebo osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě platila jedna osoba, je takový postup možný dle ust. § 164 odst. 4 daňového řádu, podle kterého platí, že poplatek může za poplatkový subjekt uhradit zásadně kdokoliv a správce poplatku

s takovou platbou zachází stejným způsobem, jako by ji vykonal poplatník. Zaplacení poplatku za celou domácnost je tedy dobrovolným rozhodnutím jednoho člena domácnosti plnit určitou povinnost i za její ostatní členy. Obec se však nemůže plnění této povinnosti domáhat a nemůže ji nařídit obecně závaznou vyhláškou nebo považovat tuto osobu za plátce poplatku.

Obecní úřad (jako správce poplatku) má možnost:

- dle ust. § 16 zákona o místních poplatcích pro účely správy místních poplatků využívat základní registr obyvatel, informační systém evidence obyvatel a informační systém cizinců, a to k získání údajů v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů v oblasti správy místních poplatků;
- za stejných podmínek může obecní úřad získat také seznam osob přihlášených v obci;
- využívat na základě ust. § 13 odst. 3 zákona o obcích bezplatně údaje z katastru nemovitostí;
- získat údaje o svěřenských fondech, z veřejné části evidence svěřenských fondů vedené rejstříkovými soudy, nebo i z části neveřejné, prokáže-li oprávněný právní zájem (dle ust. § 65e odst. 3 písm. c) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů);
- získat seznam podílových fondů a fondů obhospodařovaných penzijními společnostmi, které na svých internetových stránkách zveřejňuje Česká národní banka.

3.2 Předmět poplatku

Předmětem poplatku, který se skládá ze dvou samostatně uplatňovaných dílčích předmětů, je **jednotlivá možnost** využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána buď **přihlášením v obci** nebo **vlastnictvím jednotlivé nemovité věci** zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce.

Předmět poplatku z titulu přihlášení naplní fyzická osoba, která je v obci přihlášená. Jedna fyzická osoba může tento dílčí předmět naplnit nejvýše

jednou, protože může být přihlášená pouze v jedné obci. Předmět poplatku z titulu vlastnictví nemovité věci naplní kdokoli, tedy jak fyzická osoba, tak i právnická osoba, svěřenský či jiný fond, pokud vlastní nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, a to za podmínky, že v ní není přihlášená žádná fyzická osoba. Tento dílčí předmět bude naplněn tolikrát, kolik má ve vlastnictví daná osoba na území obce nemovitých věcí, ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba.

[Nejčastější dotazy]

Fyzická osoba s trvalým pobytem v obci současně v obci vlastní stavbu sloužící k rodinné rekreaci, kde není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Není v rozporu se zákonem, jestliže je po ní požadováno zaplacení poplatku za odpad „dvakrát“?

Zákon o místních poplatcích vymezuje osobu poplatníka poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Tím je fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce. Z daného vyplývá, že není v rozporu se zákonem, pokud bude obec požadovat platbu po poplatníkovi jednou z titulu přihlášení v obci a podruhé z titulu vlastnictví nemovité věci.

Je fyzická osoba s trvalým pobytem v obci, která má ve vlastnictví rodinný dům, povinna platit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, i když namítá, že žije sama a odpad neprodukuje?

Zavede-li obec na svém území poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, jsou k platbě poplatku povinni všichni poplatníci, které vymezuje zákon o místních poplatcích, neboť jim byla dána možnost využívat uvedený obecní systém odpadového hospodářství. Skutečnost, zda ze subjektivních důvodů fyzická osoba tuto možnost využije či nikoliv, není z hlediska poplatkové povinnosti rozhodující.

3.3 Osvobození od poplatku

U poplatku za obecní systém odpadového hospodářství zákon o místních poplatcích stanoví osvobození a činí tak výlučně pro fyzické osoby, kterým povinnost platit poplatek vznikla z titulu přihlášení v obci.

Obecným důvodem pro osvobození je skutečnost, že obecní systém odpadového hospodářství osoby nevyužívají, nebo mají výrazně ztíženou možnost jej využívat, jsou poplatníky poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci, ve které mají bydliště, jsou umístěny do zvláštního zařízení, kterým je dětský domov, školské zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, školské zařízení pro preventivně výchovnou péči, do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo do domova pro osoby se zdravotním postižením, domova pro seniory, domova se zvláštním režimem nebo v chráněném bydlení. Zákonné osvobození svědčí i osobám na základě zákona omezeným na osobní svobodě, s výjimkou osob vykonávajících trest domácího vězení.

Obec je oprávněna podle místních podmínek a potřeb v obecně závazné vyhlášce upravit další osvobození, popřípadě úlevu, na poplatku. Příslušná úprava však nesmí být diskriminační, tj. nesmí zvýhodňovat určitou skupinu poplatníků bez racionálního a legitimního důvodu.

Osvobození od místního poplatku neznamena vynětí osoby poplatníka z působnosti zákona o místních poplatcích. Osoba, na kterou se vztahuje stanovené osvobození, zůstává poplatníkem místního poplatku, nemusí však plnit poplatkovou povinnost, tj. povinnost poplatek zaplatit. Osvobozením však není dotčeno splnění ohlašovací povinnosti podle ust. § 14a zákona o místních poplatcích.

[Nejčastější dotazy]

Může obec osvobodit pouze jednu skupinu poplatníků vymezenou zákonem o místních poplatcích, tj. všechny osoby přihlášené v obci, nebo všechny vlastníky nemovité věci, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba?

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je poplatek za každou jednotlivou možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství. Poplatek vychází z principu, že z uvedeného systému má prospěch každá osoba, která je buď přihlášená v obci, nebo na území obce vlastní příslušnou nemovitou věc, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba. Ve smyslu uvedeného principu zákonodárce vymezil dvě kategorie poplatkových subjektů, a to fyzické osoby přihlášené v obci a vlastníky nemovité věci na území obce, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Pokud by obec, která poplatek zavedla, stanovila v obecně závazné vyhlášce osvobození pro jednu celou zákonnou kategorii poplatníků, pak by ji tím vyloučila z povinnosti platit poplatek i přes prospěch nadále plynoucí této skupině z užívání systému odpadového hospodářství. Takový postup obce by bylo de facto možné posoudit jako postup normující oblast vyhrazenou zákonné úpravě.

Může obec poskytnout osvobození od poplatku cizincům s odůvodněním, že od těchto poplatníků je poplatek obtížně vymahatelný?

Ztížená správa místního poplatku nemůže být důvodem pro osvobození jakékoliv skupiny poplatníků. Zákon o místních poplatcích i daňový řád disponují nástroji pro vybrání a vymáhání nedoplatků. Skutečnost, zda je možno vybrat a vymáhat nedoplatek je vždy odvislá od majetkových poměrů jednotlivých poplatníků a schopnosti správce poplatku informace o poplatkovém subjektu zjistit.

Jakým způsobem fyzická osoba pro případ osvobození prokáže správci poplatku, že má bydliště v jiné obci?

Jedním z důvodů pro osvobození od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je, že fyzická osoba je poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci a má v této jiné obci bydliště. Z daného vyplývá, že důvodem pro osvobození je, že tato fyzická osoba je v postavení poplatníka v jiné obci. Nemusí tedy prokazovat bydliště, ale skutečnost, že v jiné obci plní poplatkovou povinnost. Nositelem důkazního břemene je poplatník, jehož povinností je prokázat správci poplatku skutečnosti zakládající nárok na případné osvobození nebo úlevu od poplatku. Je tedy věcí poplatníka, jaký konkrétní důkazní prostředek k prokázání svých tvrzení doloží.

Vztahuje se osvobození na osobu, která je v obci přihlášená, po většinu roku se však fakticky zdržuje v jiné obci, ve které vlastní rekreační objekt, ale ve které neplatí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci?

Ze zákona o místních poplatcích je osvobozena fyzická osoba přihlášená v obci pouze za předpokladu, že je v postavení poplatníka poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci, ve které má současně bydliště. Důvodem osvobození ze zákona není skutečnost, že se fyzická osoba po většinu roku zdržuje v jiné obci, neboť v ní vlastní rekreační objekt.

3.4 Výše poplatku

Výše poplatku je určena paušální částkou, která činí maximálně 1 200 Kč za poplatkové období, kterým je kalendářní rok.

Z důvodu možných změn v průběhu poplatkového období zákon vymezuje tzv. dílčí poplatkové období, kterým je kalendářní měsíc. Výše poplatku se snižuje o jednu dvanáctinu, jestliže v průběhu kalendářního roku nastane situace, kdy není naplněn předmět poplatku, a to

- **v případě poplatkové povinnosti z důvodu přihlášení fyzické osoby v obci** proto, že fyzická osoba nebyla v obci přihlášená, nebo fyzické osobě vznikl nárok na osvobození, nebo
- **v případě poplatkové povinnosti z důvodu vlastnictví jednotlivé nemovité věci**, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, umístěné na území obce, pokud je v této nemovité věci přihlášená alespoň jedna fyzická osoba, poplatník již nemovitou věc nevlastní, nebo poplatníkovi vznikl nárok na osvobození.

Správce poplatku vždy posuzuje stav ke konci dílčího období, tj. kalendářního měsíce. Konec dílčího období je rozhodný proto, že v jeho průběhu může dojít ke změnám, které ovlivní poplatkovou povinnost (její vznik či zánik), například v souvislosti se změnou místa trvalého pobytu. V tom případě je rozhodující, který úkon byl v dílčím období proveden jako poslední.

[Nejčastější dotazy]

Může obec stanovit rozdílnou výši poplatku za obecní systém odpadového hospodářství pro různé skupiny poplatníků, např. pro osoby v obci přihlášené a pro vlastníky nemovitých věcí?

Stanovení výše poplatku patří do samostatné působnosti obce a jeho výše je povinnou náležitostí obecně závazné vyhlášky, kterou obec poplatek na svém území zavádí. Při stanovení výše poplatku je obec oprávněna přihlídnout k místním podmínkám a potřebám a také k nákladům, které obci vznikají v souvislosti s provozováním obecního systému odpadového hospodářství. Na základě všech zhodnocených skutečností může obec stanovit rozdílnou výši poplatku, je-li schopna takový postup legitimním způsobem zdůvodnit. Obdobně jako u osvobození a úlev nesmí být nastavení výše poplatku diskriminační.

4. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

U tohoto poplatku zákon o místních poplatcích vymezuje **dva poplatkové subjekty**, kterými je poplatník a plátce poplatku.

4.1 Poplatník

Poplatníkem je

- fyzická osoba, která má bydliště v nemovité věci, nebo
- fyzická, právnická osoba nebo fond, vlastníci nemovitou věc, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

Pojem **bydliště** vymezuje ust. § 80 občanského zákoníku tak, že člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Nemá-li člověk bydliště, považuje se za ně místo, kde žije. Nelze-li takové místo

zjistit, anebo lze-li je zjistit jen s neúměrnými obtížemi, považuje se za bydliště člověka místo, kde má majetek, popřípadě místo, kde měl bydliště naposledy.

V případě, že nemovitá věc, která se nachází na území obce, je vložena do fondu, dostane se do postavení poplatníka rovněž svěrenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností.

4.2 Plátce poplatku

Plátcem poplatku je společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, V případech, že společenství vlastníků jednotek nevzniklo, je plátcem poplatku fyzická osoba, právnická osoba nebo fond, vlastníci nemovitou věc.

Mezi povinnosti plátce poplatku patří vybrat poplatek od poplatníka a odvést ho v termínu splatnosti správci poplatku.

Pokud plátce poplatku bude zároveň v postavení poplatníka, nebude vůči sobě z povahy věci vystupovat jako plátce poplatku, ale se správcem poplatku bude jednat přímo jako poplatník.

[Nejčastější dotazy]

Může být poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci nezletilé dítě či cizinec?

Zákon o místních poplatcích vymezuje poplatníka jako fyzickou osobu, která má buď v nemovité věci bydliště, nebo je vlastníkem nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Poplatková povinnost se vztahuje na všechny fyzické osoby bez rozdílu věku nebo státní příslušnosti. V postavení poplatníka je tedy i nezletilé dítě nebo cizinec.

Může být poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci i právnická osoba, např. obchodní korporace?

Právnická osoba je poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z titulu vlastnictví nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

Je ohlašovací povinnost dle ust. § 14a zákona o místních poplatcích v případě poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci povinen splnit plátce poplatku, nebo poplatník?

Osobou, která je povinna plnit ohlašovací povinnost, je plátce poplatku. Pokud nastanou případy, kdy osoba plátce poplatku splyne s poplatníkem, ohlašovací povinnost plní poplatník.

Je objednání kapacity soustředovacích prostředků nebo změna této objednávky součástí ohlašovací povinnosti ve smyslu ust. § 14a zákona o místních poplatcích?

V rámci ohlašovací povinnosti je poplatkový subjekt povinen mj. uvést údaje rozhodné pro stanovení poplatku, mezi které patří i údaj o kapacitě soustředovacích prostředků.

Je plátce poplatku povinen uvést v ohlášení počet fyzických osob, které mají v nemovité věci bydliště?

Údaj o počtu osob, které mají v nemovité věci bydliště, není údajem rozhodným pro stanovení místního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Určení počtu osob, které mají v nemovité věci bydliště v jednotlivých kalendářních měsících (dílčích obdobích), je nezbytné pro vypočtení výše poplatku, připadajícího na jednotlivé poplatníky za poplatkové období. Tyto informace jsou významné pro plátce poplatku, nikoliv však pro správce poplatku, a plátce poplatku je proto do ohlášení není povinen uvádět.

4.3 Předmět poplatku

Předmětem poplatku je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt¹, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce.

¹ Vymezení pojmu **byt** viz kapitola 3.1 Subjekt poplatku (strana 4).

Odkládáním odpadu se rozumí jeho odložení do soustředovacích prostředků nebo na k tomu určená místa. Vždy se bude jednat o odpad, který vznikl z nemovité věci, nebo v souvislosti s ní.

[Nejčastější dotazy]

Bude předmětem poplatku odkládání tříděného komunálního odpadu na obcí určených místech?

Komunální odpad ve smyslu zákona o odpadech zahrnuje směsný i tříděný komunální odpad. Předmětem poplatku za odkládání komunálního odpadu je odkládání pouze směsného komunálního odpadu, nikoliv odpadu tříděného na místa určená k tomu účelu obcí.

4.4 Základ poplatku

Zákon o místních poplatcích umožňuje obci zvolit pro poplatkové období, kterým je kalendářní rok, jeden ze tří základů poplatku, a to

- **hmotnost odpadu** odloženého z nemovité věci za dílčí období (kalendářní měsíc) v kilogramech na poplatníka,
- **objem odpadu** odloženého z nemovité věci za dílčí období (kalendářní měsíc) v litrech na poplatníka,
- **kapacitu soustředovacích prostředků** pro nemovitou věc na odpad za toto dílčí období (kalendářní měsíc) v litrech na poplatníka.

Obec je oprávněna zvolit pouze jeden základ poplatku, a to pro celé území obce a pro celý kalendářní rok. Učiní tak v obecně závazné vyhlášce.

Zavedení hmotnostního a objemového základu je podmíněno technickou vybaveností obce (nebo servisní společnosti) zjistit skutečnou hmotnost či objem odpadu, který byl odložen z každé nemovité věci. Pokud obec zvolí základem poplatku kapacitu soustředovacích prostředků, je ve smyslu ust. § 59 odst. 1 zákona o odpadech povinna přebírat veškerý komunální odpad vznikající

na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob v množství odpovídajícím kapacitě soustředovacích prostředků.

4.4.1 Základ dílčího poplatku

Základ dílčího poplatku se určuje na měsíční bázi. V každém kalendářním měsíci se základ dílčího poplatku určí tak, že se hmotnost, objem nebo kapacita rozdělí mezi počet poplatníků, kteří mají v nemovité věci bydliště. Pokud v nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba a poplatníkem je tedy vlastník nemovité věci, připadne na vlastníka celá hmotnost, celý objem nebo celá objednaná kapacita za dílčí období.

4.4.2 Minimální základ dílčího poplatku

Zákon o místních poplatcích umožňuje obci určit minimální základ dílčího poplatku, tj. stanovit minimální hmotnost či objem odpadu, připadajícího na jednoho poplatníka za kalendářní měsíc. Maximální výše minimálního základu je **10 kg** u hmotnostního základu poplatku, nebo **60 litrů** u objemového nebo kapacitního základu poplatku.

Minimální základ dílčího poplatku musí být stanoven v obecně závazné vyhlášce.

[Nejčastější dotazy]

Může poplatník, popř. plátce poplatku, objednat kapacitu soustředovacích prostředků pouze pro část roku, byť je poplatkovým obdobím kalendářní rok?

Vzhledem k tomu, že poplatek za odložení komunálního odpadu z nemovité věci vychází ze skutečného množství odloženého směsného komunálního odpadu, je možné, aby si poplatník či plátce poplatku objednal kapacitu soustředovacích prostředků na odpad pouze na určitou část poplatkového

období (tj. dle kalendářních měsíců), po kterou bude z nemovité věci produkován odpad.

Pokud obec určí minimální základ dílčího poplatku, bude plátce poplatku, popř. poplatník, povinen částku odpovídající minimálnímu základu dílčího poplatku uhradit i za kalendářní měsíce, v nichž neodkládá z nemovité věci odpad.

Může poplatník, popř. plátce poplatku, změnit v průběhu poplatkového období objednanou kapacitu soustředovacích prostředků v návaznosti na změnu jeho individuálních potřeb (snížení nebo zvýšení potřeby odkládat odpad)?

Plátce poplatku, popř. poplatník, je oprávněn změnit v průběhu poplatkového období objednanou kapacitu soustředovacích prostředků v návaznosti na změnu jeho potřeb. V takovém případě je povinen podat ohlášení ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy změna nastala, nestanoví-li obecně závazná vyhláška lhůtu delší. Změna kapacity soustředovacích prostředků se do výše poplatku promítne nejdříve v následujícím kalendářním měsíci, nestanoví-li si plátce poplatku, popř. poplatník, pozdější dílčí poplatkové období.

Může obec stanovit minimální základ dílčího poplatku odlišně pro poplatníky, mající bydliště v různých druzích nemovitých věcí, např. v bytovém domě či rodinném domě?

Takový postup není přípustný. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci má zachycovat skutečnou produkci odpadu. Vychází tedy z obecných principů práva životního prostředí „znečišťovatel platí“ a „platí tolik, kolik vyhodíš“. Pro stanovení výše základu dílčího poplatku tak nemůže být zohledňováno, z jaké nemovité věci odpad pochází.

Může obec stanovit minimální základ dílčího poplatku odlišně pro poplatníky, kteří mají v nemovité věci bydliště a pro poplatníky, vlastníci nemovitou věc, v níž nemá bydliště žádná fyzická osoba?

Takový postup není přípustný. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci má zachycovat skutečnou produkci odpadu. Vychází tedy z obecných principů práva životního prostředí „znečišťovatel platí“ a „platí tolik,

kolik vyhodíš“. Pro stanovení výše základu dílčího poplatku tak není významná skutečnost, zda je nemovitá věc aktuálně obydlena či nikoliv.

4.5 Sazba poplatku

Sazbu poplatku je obec povinna upravit v obecně závazné vyhlášce. Zákon o místních poplatcích stanoví maximální výši sazby poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Sazba poplatku může činit nejvýše **6 Kč za kg**, pokud je základem poplatku hmotnost odpadu, a **1 Kč za litr**, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.

[Nejčastější dotazy]

Může obec v průběhu poplatkového období (kalendářního roku) měnit sazbu poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci?

Sazba poplatku je jednou z povinných náležitostí obecně závazné vyhlášky. Jelikož poplatkovým obdobím je kalendářní rok, musí být k 1. dni poplatkového období (tj. k 1. lednu příslušného kalendářního roku) sazba poplatku stanovena. Sazbu poplatku nelze stanovit dodatečně nebo ji měnit (ve smyslu snížení nebo zvýšení) poté, kdy již započalo poplatkové období.

Může obec v obecně závazné vyhlášce stanovit sazbu poplatku rozdílně pro různé skupiny poplatníků?

Takový postup není přípustný. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci má zachycovat skutečnou produkci odpadu, není tak rozhodující, která skupina poplatníků odpad produkuje.

Může obec v obecně závazné vyhlášce stanovit sazbu poplatku ve vazbě na velikosti nádob a počet svozů, tedy jakousi formu „ceníku“?

Celková výše poplatku musí být vždy stanovena za skutečně vyprodukované množství komunálního odpadu za poplatkové období, přičemž vždy vychází z obcí stanovené jednotné sazby poplatku. Výši poplatku tedy může ovlivnit

vyprodukované množství odpadu, tj. zvolená kapacita soustředovacích nádob a počet svozů. Pokud obec zpracuje informace o výši poplatku ve vazbě na vyprodukované množství odpadu a počet svozů tzv. do ceníku, popř. tabulkovou formou, může tak učinit.

4.6 Výpočet poplatku

Pro výpočet poplatku je rozhodující poplatkové období, kterým je kalendářní rok. Jedná se o součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce, na jejichž konci (tedy poslední den v měsíci) měl poplatník v nemovité věci bydliště, nebo neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba v případě, že poplatníkem je vlastník této nemovité věci.

Dílčí poplatek se vypočítá jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé jednotky nahoru a sazby stanovené obcí pro zvolený základ.

4.7 Osvobození a úlevy od poplatku

Zákon o místních poplatcích osvobození ani úlevy od poplatku nestanoví.

Obce jsou sice na základě zákona o místních poplatcích oprávněny v obecně závazné vyhlášce stanovit mezi fakultativními náležitostmi i osvobození a úlevy, s ohledem na konstrukci poplatku však takový postup nelze doporučit.

[Nejčastější dotazy]

Údaje, které zakládají nárok poplatníka na osvobození nebo úlevu od poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, je ve smyslu ust. § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích povinen ohlásit plátce poplatku, nebo poplatník?

Zákon o místních poplatcích nepředpokládá osvobození či úlevy od poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, a to s ohledem na jeho smysl a účel, tj. platit za skutečně vyprodukované množství odpadu. Nicméně, zákon

výslovně nevylučuje, že by osvobození či úlevu na poplatku nemohla obec v obecně závazné vyhlášce stanovit.

Pokud by se obec rozhodla osvobození či úlevy upravit, pak by byl osobou povinnou splnit ohlašovací povinnost k ohlášení údajů rozhodných pro osvobození nebo úlevu od poplatku vždy dotčený poplatník, který by si sám musel nárok na osvobození nebo úlevu ve stanovené lhůtě uplatnit. Tato skutečnost vyplývá jak z ust. § 14a odst. 6 zákona o místních poplatcích, tak rovněž z ust. § 92 daňového řádu, podle kterého provádí dokazování příslušný správce poplatku. Je to výlučně správce poplatku, kdo je oprávněn hodnotit důkazní materiál a na základě předložených důkazů rozhodnout, zda poplatník tvrzený nárok prokázal. Tato povinnost nemůže být přenesena na plátce poplatku.

5. Vyměření poplatků

Zákon o místních poplatcích obsahuje vlastní procesní ustanovení (v § 11 zákona o místních poplatcích) k vyměření místních poplatků. Nejedná se o komplexní právní úpravu dané problematiky, je tedy třeba při vyměření poplatků v případě, kdy zákon o místních poplatcích nestanoví něco jiného, podpůrně použít obecnou právní úpravu dle daňového řádu.

Pro účely vyměření lze poplatky rozdělit do dvou základních kategorií, které jsou dány odlišným charakterem poplatku a jeho splatností, a to na:

- poplatky, vyměřené pro nezaplacení ve správné výši nebo včas,
- poplatky, které se vyměřují vždy.

5.1 Poplatky, vyměřené pro nezaplacení ve správné výši nebo včas

Jedná se o poplatky, u nichž poplatkový subjekt disponuje veškerými údaji potřebnými pro provedení úhrady, je mu mj. známa výše poplatku, popř. jeho základ, splatnost poplatku, lhůta k plnění, když veškeré tyto údaje jsou obsaženy v obecně závazné vyhlášce.

K využití institutu vyměření poplatků dochází v závislosti na porušení povinností při placení poplatku, tedy v situaci, kdy poplatek nebyl zaplacen ve lhůtě splatnosti nebo výši stanovené v obecně závazné vyhlášce, přičemž pro naplnění povinnosti vyměřit poplatek stačí nesplnění jednoho z uvedených kritérií. V takovém případě vzniká správci poplatku povinnost poplatek vyměřit, přičemž již není rozhodující, zda do doby vyměření poplatku byla platební povinnost zcela splněna či nikoliv.

Správce poplatku vyměří poplatek postupem dle ust. § 11 odst. 1 nebo 2 zákona o místních poplatcích. Uvedený způsob vyměření lze využít u poplatku

- za **obecní systém** odpadového hospodářství, nebo
- za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě **kapacity** soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad.

5.2 Poplatky, které se vyměřují vždy

Tento typ poplatků se od prvně uvedených (viz bod 5.1) zásadně liší tím, že odráží skutečné množství vyprodukovaného a odvezeného odpadu, které je změřené či zvážené při každém jednotlivém odvozu za poplatkové období, přičemž toto množství představuje základ pro výpočet poplatku.

Základ poplatku je znám správci poplatku; plátce poplatku, popř. poplatník, těmito informacemi nedisponuje a není tak schopen sám vypočítat výši poplatkové povinnosti.

K využití institutu vyměření poplatku dochází vždy, přičemž správce poplatku vyměří poplatek postupem dle ust. § 11 odst. 4 zákona o místních poplatcích. Uvedený způsob vyměření lze využít u poplatku

- za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě **hmotnosti** odpadu odloženého z nemovité věci, nebo
- za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě **objemu** odloženého z nemovité věci.

5.3 Volba rozhodnutí o vyměření poplatku

Poplatky za komunální odpad vyměřuje správce poplatku **platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem**. Obecně platí, že platební výměr slouží k vyměření poplatkové povinnosti každému (jednotlivému) poplatkovému subjektu, kdežto hromadný předpisný seznam lze využít k vyměření poplatku velkému množství poplatkových subjektů.

Typ rozhodnutí správce poplatku zvolí v závislosti na množství poplatkových subjektů a konkrétním poplatku za komunální odpad ve vazbě na typ poplatkového subjektu (tj. zda jím je poplatník nebo plátce poplatku).

Platebním výměrem lze vyměřit kterýkoli z poplatků za komunální odpad jak poplatníku, tak plátcí poplatku.

Hromadným předpisným seznamem lze vyměřit kterýkoli z poplatků za komunální odpad poplatníkovi. Je-li poplatkovým subjektem plátce poplatku, pak k vyměření hromadným předpisným seznamem může dojít pouze u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě hmotnosti nebo na základě objemu odpadu odloženého z nemovité věci.

5.4 Lhůta pro vyměření poplatku a její počátek

Lhůta pro vyměření poplatku se řídí ust. § 148 daňového řádu. Podle odst. 1 citovaného ustanovení platí, že poplatek nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení poplatku, která činí 3 roky. Maximální délka lhůty je 10 let, která závisí na provedení úkonů taxativně vymezených v odst. 2 až 4 citovaného ustanovení, tj. úkonů přerušujících, stavících nebo prodlužujících běh lhůty.

Počátek běhu lhůty je určen dnem, v němž se poplatek stal splatným. Při určení počátku běhu lhůty je tímto dnem

- u poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě kapacity soustředovacích prostředků den splatnosti, stanovený v obecně závazné vyhlášce;

- u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě hmotnosti a u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě objemu tento den není výslovně stanoven, pro jeho určení je tak třeba vyjít ze dne, kdy může být právo uplatněno poprvé. Jelikož poplatková povinnost je v celém rozsahu známa až po uplynutí posledního dne poplatkového období, kterým je kalendářní rok, je určujícím dnem den následující po uplynutí poplatkového období.

Jestliže správce poplatku nevyměří poplatek ve stanovené lhůtě, pak marným uplynutím lhůty dochází k prekluzi práva vyměřit poplatek. V důsledku této skutečnosti již nelze poplatek vybrat ani vymáhat.

5.5 Splatnost poplatku

Splatnost poplatku závisí na konkrétním poplatku, který obec obecně závaznou vyhláškou pro poplatkové období zavede.

5.5.1 Je-li zaveden poplatek za obecní systém odpadového hospodářství nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě kapacity soustředovacích prostředků, je splatnost poplatku stanovena v obecně závazné vyhlášce.

Splatnost poplatku může být stanovena jak v průběhu poplatkového období, tak i po jeho uplynutí. Je tomu tak proto, že obec zavádí místní poplatek obecně závaznou vyhláškou v samostatné působnosti. Splatnost poplatku patří mezi povinné náležitosti obecně závazné vyhlášky, přičemž pro tento konstrukční prvek již zákon nestanoví další podmínky. Nelze proto vyloučit, že v některých případech bude splatnost stanovena v průběhu poplatkového období, a to i ve formě více splátek (např. po uplynutí kalendářního pololetí či čtvrtletí). Splatnost však musí být vždy nastavena tak, aby poplatkovou povinností byly dotčeny i ty poplatkové subjekty, kterým poplatková povinnost vznikne teprve v průběhu poplatkového období.

Při nastavení splatnosti v průběhu poplatkového období musí správce poplatku věnovat zvýšenou pozornost běhu lhůty pro vyměření, a to u těch subjektů, kteří svoji platební povinnost řádně nesplnili. Počátek běhu lhůty pro vyměření je určený dnem, v němž se daň stala splatnou. Bude-li v obecně závazné vyhlášce stanovena splatnost v průběhu poplatkového období, dostane se správce poplatku do situace, kdy započne běžet tříletá lhůta pro stanovení poplatku, aniž by ji mohl v plném rozsahu využít, když k faktickému vyměření bude moci přistoupit teprve po uplynutí poplatkového období, kdy mu bude známa skutečná výše poplatkové povinnosti. Pozornost bude správce poplatku muset věnovat i změnám, ke kterým může dojít v průběhu poplatkového období, pokud ovlivní celkovou výši poplatkové povinnosti za poplatkové období (např. změny v kapacitě sběrných nádob nebo v četnosti svozů).

5.5.2 Je-li zaveden poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě hmotnosti nebo na základě objemu odpadu odloženého z nemovité věci, je splatnost poplatku stanovena v platebním výměru nebo hromadném předpisném seznamu, kterým správce poplatku vyměří poplatkovou povinnost. Jelikož poplatkovým obdobím je kalendářní rok, lze poplatek vyměřit po skončení poplatkového období, kdy je známa celková výše poplatkové povinnosti.

Splatnost poplatku nastává ve lhůtě 30 dnů od doručení platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu. Stanovení splatnosti poplatku v průběhu kalendářního roku není možné.

5.6 Zvýšení poplatku

Zákon o místních poplatcích v ust. § 11 odst. 3 a 4 umožňuje správci poplatku za nesplnění povinnosti zaplatit či odvést poplatek ve správné výši nebo včas uložit poplatníkovi či plátcí poplatku sankci v podobě zvýšení poplatku. Správce poplatku může rozhodnout o zvýšení poplatku až na trojnásobek. Zvýšení poplatku je příslušenstvím poplatku sledujícím jeho osud.

U poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě kapacity soustředovacích prostředků správce poplatku zvýšení poplatku stanoví v platebním výměru (hromadném předpisném seznamu), kterým poplatníku či plátcí poplatku vyměří poplatek.

U poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě hmotnosti a u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě objemu správce poplatku zvýšení poplatku stanoví samostatným platebním výměrem (hromadným předpisným seznamem) v případě, kdy bude poplatník či plátcé poplatku v prodlení s placením či odvodem poplatku, tj. poplatek nebo jeho část nezaplatí či neodvede ve lhůtě stanovené v platebním výměru (hromadném předpisném seznamu).

6. Přejechod poplatkové povinnosti

Zákon o místních poplatcích v ust. § 12 stanoví postup pro případ, kdy vznikne nedoplatek na poplatku poplatníkovi, který je ke dni splatnosti poplatku nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo poplatníkovi, který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění. Pro tyto případy obecně platí, že poplatková povinnost přechází na zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen „nástupnická osoba“), přičemž tato nástupnická osoba získává stejné procesní postavení, jaké svědčilo poplatníkovi. Poplatek správce poplatku vyměří nástupnické osobě dotčeného poplatníka a je-li nástupnických osob více, jsou vázány splněním poplatkové povinnosti společně a nerozdílně.

Poplatková povinnost v případě poplatků za komunální odpad přechází na nástupnickou osobu pouze tehdy, vznikne-li na místním poplatku nedoplatek a současně je nezletilá osoba (nebo plně nesvéprávná osoba) **v postavení poplatníka**.

Za nedoplatek ve smyslu citovaného ustanovení zákona je třeba považovat částku, která nebyla uhrazena, ačkoli již uplynul původní den její splatnosti dle

obecně závazné vyhlášky, tedy částku, u které se nalézací rovina aktivuje ve vazbě na absenci úhrady.

Aplikace ust. § 12 zákona o místních poplatcích je obecně přípustná pouze u poplatků vymezených pod bodem 5.1, u nichž se vyměřovací řízení zahájí a provede ve vazbě na vzniklý nedoplatek. Jelikož však musí být současně splněna i podmínka, že poplatkovým subjektem je poplatník, bude v praxi možné aplikovat dotčené ustanovení bez omezení u poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, u něhož k přechodu poplatkové povinnosti v souvislosti s neuhrazením poplatku dojde vždy. U poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na kapacitním základě k přechodu poplatkové povinnosti dojde pouze za předpokladu, že nezletilá osoba, nebo plně nesvéprávná osoba, bude v postavení poplatníka; typicky v souvislosti s vlastnictvím nemovité věci, v níž nemá bydliště žádná fyzická osoba. Pokud by nezletilá osoba, nebo plně nesvéprávná osoba, byla v postavení plátce poplatku, pak pro přechod poplatkové povinnosti nejsou splněny zákonné podmínky.

Aplikace ust. § 12 zákona o místních poplatcích u kategorie poplatků, uvedených pod bodem 5.2, není možná a to bez ohledu na skutečnost, zda je nezletilý či osoba omezená ve svéprávnosti v postavení poplatníka. Ke vzniku nedoplatku dochází v souladu s ust. § 153 odst. 1 daňového řádu marným uplynutím lhůty stanovené v rozhodnutí, tedy teprve poté, kdy již došlo k vyměření poplatku vlastníku nemovité věci, kterým může být i nezletilé dítě (nebo osoba omezená ve svéprávnosti). Pokud by správce poplatku v případě neuhrazení poplatku ve lhůtě splatnosti, stanovené platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, vydal další rozhodnutí, kterým by vyměřil poplatek nástupnické osobě, bylo by o stejném předmětu řízení rozhodnuto dvakrát. Takový postup dotčené právní předpisy nepřipouští.

Zákon dle právní úpravy účinné od 1. 1. 2021 nevylučuje nezletilé dítě z poplatkové povinnosti na poplatek za komunální odpad ve všech případech, neboť k takovému postupu není vždy dán důvod. Úmyslem historického zákonodárce bylo vyloučit nezletilé dítě z poplatkové povinnosti tehdy, pokud by platba poplatku měla na něho negativní dopady, zejména pro uspořádání jeho vlastních životních podmínek při dosažení zletilosti, tj. ve smyslu tzv.

rdousícího efektu, kdy nezletilec nedisponuje příjmy ani jiným majetkem, z něhož by mohl poplatek uhradit, a přesto mu je stanoven. Jelikož v případě poplatku za odkládání komunálního odpadu, ať již na objemovém, hmotnostním, ale taktéž na kapacitním základu, je nezletilé dítě vlastníkem nemovité věci, taková situace nenastává.

7. Solidární poplatková povinnost

Má-li k nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu, respektive právnickou osobu. V praxi to znamená, že poplatek bude zaplacen jedním ze spoluvlastníků a tím bude splněna poplatková povinnost i všech ostatních. Jedná se o tzv. solidární odpovědnost, která však znamená, že i správce poplatku může poplatek stanovit kterémukoliv z nich.

8. Prominutí poplatku

Správce poplatku může v souladu s ust. § 16a zákona o místních poplatcích **na žádost poplatníka** z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně **prominout poplatek za obecní systém odpadového hospodářství** nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Poplatek lze prominout jen ve zcela výjimečných případech, kdy by aplikace zákona o místních poplatcích vedla ke zvláště tíživým důsledkům pro poplatníka, přičemž z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, proč správce poplatku dospěl k závěru místní poplatek nebo jeho příslušenství prominout, nebo žádosti nevyhovět. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci dle citovaného ustanovení prominout nelze.

V souladu s ust. § 16b zákona o místních poplatcích může obecní úřad **z moci úřední** všem poplatníkům **oba místní poplatky za komunální odpad** nebo jejich příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech. Rozhodnutím se promíjí poplatek nebo příslušenství všem

poplatkovým subjektům, jichž se důvod prominutí týká. Rozhodnutí oznamuje obecní úřad vyvěšením a zveřejněním způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Při řízení o prominutí místního poplatku musí správce poplatku respektovat příslušná ustanovení daňového řádu týkající se prominutí daně či příslušenství daně. V souladu s ust. § 259 daňového řádu může k prominutí poplatku i příslušenství poplatku dojít od vzniku poplatkové povinnosti až do doby uplynutí lhůty pro placení poplatku, a to i poté, kdy došlo k jeho úhradě. Dále platí, že byla-li žádost o prominutí poplatku nebo příslušenství zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne oznámení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti je poplatkový subjekt povinen uvést jiné důvody než ty, které již obsahovala žádost původní, jinak bude nová žádost odložena. O odložení musí být žadatel správcem poplatku vyrozuměn.

Správce poplatku je při posouzení žádosti o prominutí poplatku nebo jeho příslušenství povinen zohlednit četnost porušování povinností při správě poplatků poplatkovým subjektem. Podle ust. § 259c daňového řádu prominutí poplatku nebo příslušenství není možné, pokud poplatkový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil poplatkové nebo účetní právní předpisy. Rozhodnutí o prominutí, a to jak zamítavé, tak vyhovující, je správce poplatku povinen řádně odůvodnit.

Proti rozhodnutí ve věci prominutí poplatku nebo příslušenství nelze uplatnit opravné prostředky.